

STUDIU DE FUNDAMENTARE

a deciziei de delegare a Serviciului Public de Iluminat al Comunei JEBEL,
județul TIMIS

Beneficiar: Comunei JEBEL, județul TIMIS

Elaborator: Centrul de Idei și Soluții Financiare

Responsabili elaborare studiu:

Vasilică ȚUGUI

Expert Judiciar

Expert Achizitii Publice

Expert evaluator financiar proiecte europene

Manager al grupului de firme C.I.S.I.F. - Centrul de Idei si Solutii Financiare

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'V. ȚUGUI'.

Mai 2026

Cuprins		
I.	Preambul	4
II.	Aspecte generale	5
	3.1. Iluminatul public - necesitate și tendințe	5
	3.2. Iluminatul public in Comuna JEBEL	7
	3.2. Prezentarea infrastructurii detinute de catre entitatea contractanta – bunuri de retur	8
III.	Fezabilitatea tehnica	9
	4.1. Informatii legale	9
	4.2. Premisele tehnice ale serviciilor/lucrarilor necesare	12
	4.5. Resursele necesare exploatarei si operarii	14
	4.6. Concluzia fezabilitatii tehnice	15
IV.	Fezabilitatea economica si financiara	16
	5.1. Optiunile economice ale atingerii obiectivelor	16
	1. 5.1.1. Identificarea optiunilor	16
	2. 5.1.2. Analiza comparativa a optiunilor	16
	5.2. Costurile generate pe durata ciclului de viata	17
	5.3. Veniturile generate pe durata ciclului de viata	18
	5.4. Concluzia fezabilitatii financiare– din perspectiva implementarii in regim de concesiune	18
V.	Aspectele de mediu	19
VI.	Aspectele sociale	21
VII.	Aspectele institutionale	22
	8.1. Aspecte institutionale legate de calitatea actului de administrare	22
	8.2. Aspecte institutionale legate de legalitatea activitatii unui UAT pe o piata concurentiala.	23
VIII.	Analiza de riscuri	23
	9.1. Definirea riscurilor	23
	9.2. Cuantificarea in termeni economici si financiari a riscurilor de proiect	26
	9.3. Variantele identificate de repartitie a riscurilor intre parti	30
	9.4. Matricea preliminara de repartitie a riscurilor	33
IX.	Analiza economico-financiara	35
	10.1. Scopul analizei economico-financiare	35

10.2.	Analiza financiara	36
10.3.	Analiza Economica.....	38
10.4.	Intocmirea costului comparativ de referinta	42
10.5.	Determinarea structurii preliminare a concesiunii	45
10.6.	Analiza elementelor prevazute la art 14, alin 3 din HG867/2016.....	46
3.	10.7.1. Taxa pe valoarea adaugata	46
4.	10.7.2. Costuri suplimentare asociate finalizarii lucrarilor inainte de termenul contractual	46
5.	10.7.3. Costul reluarii procedurii de atribuire a contractului de concesiune	46
6.	10.7.4. Venituri din refinantarea proiectului.....	46
7.	10.7.5. Costuri de monitorizare si administrare a proiectului	46
8.	10.7.6. Asigurari.....	47
9.	10.7.7. Rata de discountare	47
11.	Analiza riscului de operare - transferabilitate	47
12.	Rezultatele studiului de fundamentare a deciziei de concesiune	48
13.	Datele necesare stabilirii concesiunii.....	48
13.1.	Stabilirea valorii estimate a concesiunii	48
13.2.	Procedura recomandata de urmat	50
13.3.	Durata recomandata a concesiunii.....	51
13.4.	Valoarea redeventei.....	51
13.5.	Analiza necesitatii obtinerii avizului Consiliului Concurentei	51

Acest document a fost elaborat de Centrul de Idei și Soluții Financiare pentru a fi utilizat numai de catre Client, conform principiilor de consultanta general acceptate, a bugetului si a termenilor de referinta in legatura cu care s-a ajuns la un acord intre Centrul de Idei și Soluții Financiare si Client. Nicio terta parte nu poate utiliza in scop comercial informatii, date si analize din acest document fara un acord scris expres acordat anterior de catre Client si de catre Centrul de Idei și Soluții Financiare. Acordul Centrul de Idei și Soluții Financiare este obligatoriu pentru Informatiile si datele cu caracter conceptual, strategic, design, modul de structurare si prezentare, precum si analizele efectuate. Preluarea acestora de catre terte parti poate constitui concurenta neloiala, astfel cum a fost prevazuta de Art. 2 din Legea nr. 11/1991, in sensul ca poate produce pagube constand in restrangerea elementelor de unicitate si avantaj competitiv.

I. Preambul

Prezentul studiu de fundamentare are ca principal scop analiza deciziei de concesionare a serviciilor de administrare și operare a serviciului public de iluminat din Comuna JEBEL, județul TIMIS, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

Astfel, studiul elaborat va analiza în principal necesitatea și oportunitatea realizării opțiunilor de exploatare a infrastructurii deținute de către Comuna JEBEL, județul TIMIS.

Studiul de fundamentare este destinat, în principal, comisiei de coordonare și supervizare pentru pregătirea și planificarea fiecărui contract de concesiune, prevăzut la ART. 2 din HG 867/2016.

Cadrul legal de elaborare a studiului

Prezentul studiu de fundamentare a fost elaborat în concordanță cu următoarele acte normative:

- LEGE Nr. 100/2016 din 19 mai 2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii – cu completările și actualizările ulterioare;
- HOTĂRÂRE Nr. 867/2016 din 16 noiembrie 2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii din Legea nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii – cu completările și actualizările ulterioare;
- Legea nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 230/2006 a iluminatului public, cu modificările și completările ulterioare;
- H.G. nr. 246/2006 privind aprobarea Strategiei Naționale pentru Accelerarea Dezvoltare a Serviciilor Comunitare de Utilități Publice;
- Ordinul nr. 86/2007 pentru aprobarea Regulamentului-cadru al serviciului de iluminat public;
- Ordinul nr. 87/2007 pentru aprobarea Caietului de sarcini-cadru al serviciului de iluminat public;
- Ordinul nr. 77/2007 privind aprobarea Normelor metodologice de stabilire, ajustare sau modificare a valorii activităților serviciului de iluminat public.

- Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. 39/2018 privind parteneriatul public-privat;
- LEGE nr. 7 din 5 ianuarie 2024 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 39/2018 privind parteneriatul public-privat
- Directiva 2014/23/UE a Parlamentului European si a Consiliului din 26 februarie 2014 privind atribuirea contractelor de concesiune;
- DIRECTIVA 2014/24/UE A PARLAMENTULUI EUROPEAN SI A CONSILIULUI din 26 februarie 2014 privind achizițiile publice si de abrogare a Directivei 2004/18/CE;
- Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal – cu completarile si actualizarile ulterioare;
- ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ nr. 57 din 3 iulie 2019 privind Codul administrativ
- Legea nr. 273/2006 privind finantele publice locale cu completarile si actualizarile ulterioare;
- Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publica si regimul juridic al acesteia cu completarile si actualizarile ulterioare;
- Legea nr. 287/2009 privind Codul civil cu completarile si actualizarile ulterioare;
- Legea nr. 31/1990 privind societatile cu completarile si actualizarile ulterioare;
- Ordonanta de Urgenta a Guvernului nr. 77/2014 privind procedurile nationale in domeniul ajutorului de stat, precum si pentru modificarea si completarea Legii concurentei nr. 21/1996;

II. Aspecte generale

3.1. Iluminatul public - necesitate și tendințe

Realizarea unui iluminat corespunzător determină în special reducerea cheltuielilor indirecte, reducerea numărului de accidente pe timp de noapte, reducerea riscului de accidente rutiere, reducerea numărului de agresiuni, îmbunătățirea climatului social și cultural prin creșterea siguranței activităților pe durata nopții .

Studiile efectuate pe plan mondial arată o îmbunătățire continuă a nivelului tehnic al instalațiilor de iluminat public. Creșterea nivelului de iluminare determină creșterea nivelului investițiilor și conduce la reducerea pierderilor indirecte datorate evenimentelor rutiere.

Astfel, experiența unor țări vest europene arată că pe durata nopții riscul de accidente este de 1,6 ori mai mare față de zi și cu o gravitate mult mai mare (numărul de morți de 5,4, iar numărul de răniți de 2,1 ori mai mare față de lumina naturală). Asigurarea unui iluminat corespunzător poate conduce la o reducere cu 30 % a numărului total de accidente pe timp de noapte pentru drumurile urbane, cu 45 % pe cele rurale și cu 30 % pentru autostrăzi. Totodată, iluminatul corespunzător al trotuarelor reduce substanțial numărul de agresțiuni fizice, conducând la creșterea încrederii populației pe timpul nopții.

Sistemele de iluminat stradal din țara noastră necesită încă eforturi importante pentru creșterea parametrilor lumino-tehnici, energetici și economici, pentru că, în general, nivelurile de luminanță și iluminare pe baza cărora sunt proiectate instalațiile actuale sunt reduse în raport cu normele europene, determinând o securitate scăzută a traficului rutier și a circulației pietonale.

Aglomerările urbane au presupus în epoca modernă prelungirea activităților diurne cu mult dincolo de apusul soarelui ca necesități și stil de viață. Dacă la asta se adaugă nevoia omului de a-și contempla continuu realizările este lesne de înțeles preocuparea pentru realizarea diverselor sisteme de iluminat public.

O dată cu creșterea în intensitate a traficului rutier, ceea ce a implicat și perfecționarea sistemelor de semnalizare, a apărut ca necesară o abordare serioasă și profesională a iluminatului public atât din partea specialiștilor cât și a edililor. Această activitate a realizat o conjuncție fericită cu eforturile instituțiilor preocupate de combaterea și diminuarea fenomenului infracțional.

O privire de ansamblu asupra conceptului de iluminat public ne ajută să înțelegem funcțiunile, arhitectura și costurile sale, ceea ce poate genera strategii și soluții în gestionarea întregului sistem.

Avantajele unui iluminat public de calitate sunt:

- Scăderea costurilor comunității
- reducerea accidentelor
- reducerea criminalității
- utilizarea eficientă a rețelei de drumuri orientare
- confort psihic și vizual

Raportul Comitetului European de Iluminat, CIE 99, evidențiază reducerea numărului de evenimente rutiere, în cazul unui iluminat corespunzător, cu:

- 30% pe drumuri urbane (trafic mixt)
- 45% pe drumuri rurale
- 30% pe autostrăzi

3.2. Iluminatul public în Comuna JEBEL

Serviciul de iluminat public face parte din sfera serviciilor comunitare de utilități publice, sub reglementarea, conducerea, monitorizarea și controlul autorităților administrației publice locale din Comuna JEBEL, Județul TIMIS, reprezentând o parte componentă a infrastructurii tehnico-edilitare a acestei unități administrativ-teritoriale.

Organizarea și desfășurarea serviciului de iluminat public în Comuna JEBEL, Județul TIMIS trebuie să asigure satisfacerea unor cerințe și nevoi de utilitate publică ale comunității locale, după cum urmează:

- garantarea permanenței în funcționare a iluminatului public prin îndeplinirea parametrilor proiectați și menținerea lor în standardele în vigoare;
- asigurarea siguranței circulației rutiere și pietonale;
- creșterea gradului de securitate individuală și colectivă în cadrul comunităților locale;
- punerea în valoare, printr-un iluminat adecvat, a elementelor arhitectonice și peisagistice ale localităților, precum și marcarea evenimentelor festive și a sărbătorilor legale sau religioase;
- optimizarea consumului de energie, în paralel cu îmbunătățirea calității iluminatului public din Comuna JEBEL;
- realizarea unui raport optim calitate/cost și a unui echilibru între riscurile și beneficiile asumate prin contract; structura și nivelul tarifelor practicate vor reflecta costul efectiv al prestației și vor fi în conformitate cu prevederile legale;
- administrarea corectă și eficientă a bunurilor din proprietatea publică și a banilor publici;
- ridicarea gradului de civilizație, a confortului și a calității vieții;
- susținerea și stimularea dezvoltării economico-sociale a localităților;
- nediscriminarea și egalitatea tuturor consumatorilor;
- dezvoltarea durabilă a sistemului de iluminat public;
- liberul acces la informații privind aceste servicii publice;
- transparența, consultarea și antrenarea în decizii a cetățenilor.

Sistemul de iluminat public este ansamblul format din puncte de aprindere, cutii de distribuție, cutii de trecere, linii electrice de joasă tensiune subterane sau aeriene, fundații, stâlpi, instalații de legare la pământ, console, aparate de iluminat, accesorii, conductoare, izolatoare, cleme, armături, echipamente de comandă, automatizare și măsurare utilizate în iluminatul public.

3.2. Prezentarea infrastructurii detinute de catre entitatea contractanta – bunuri de retur

Prin bunuri de retur se înțelege totalitatea bunurilor care au fost puse la dispoziția concesionarului de către entitatea contractantă, în scopul executării lucrărilor sau furnizării serviciilor care fac obiectul contractului de concesiune și care revin de plin drept, gratuit și libere de orice sarcini concedentului la încetarea contractului de concesiune.

ATENȚIONARE: în prezent **COMUNA JEBEL** are în contractare un proiect finantat prin AFM prin care se modernizeaza sistemul de iluminat actual implementandu-se iluminatul pe LED. Situatia de mai sus se va actualiza la momentul contractului.

III. Fezabilitatea tehnica

4.1. Informatii legale

Cadrul legal aplicabil este prevăzut de :

1. Legea nr. 51 din 8 martie 2006 a serviciilor comunitare de utilități publice – republicată, cu modificările și completările ulterioare;

Art. 8 alin. (3) lit. d): „ În exercitarea competențelor și atribuțiilor ce le revin în sfera serviciilor de utilități publice, autoritățile administrației publice locale adoptă hotărâri în legătură cu: d) delegarea gestiunii serviciilor, alegerea modalității de gestiune a serviciilor de utilități publice și darea în administrare sau, după caz, punerea la dispoziție a sistemelor de utilități publice destinate furnizării/prestării acestora;

Art. 22 alin. (1): „ Autoritățile administrației publice locale sunt libere să hotărască asupra modalității de gestiune a serviciilor de utilități publice aflate sub responsabilitatea lor. Autoritățile administrației publice au posibilitatea de a gestiona în mod direct serviciile de utilități publice în baza unei hotărâri de dare în administrare sau de a încredința gestiunea acestora, respectiv toate ori numai o parte din competențele și responsabilitățile proprii privind furnizarea/prestarea unui serviciu de utilități publice ori a uneia sau mai multor activități din sfera respectivului serviciu de utilități publice, în baza unui contract de delegare a gestiunii.

(2) Gestiunea serviciilor de utilități publice se organizează și se realizează în următoarele modalități:

a)gestiune directă;

b)gestiune delegată.

(3) Modalitatea de gestiune a serviciilor de utilități publice se stabilește prin hotărâri ale autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale, în funcție de natura și starea serviciului, de necesitatea asigurării celui mai bun raport preț/calitate, de interesele actuale și de perspectivă ale unităților administrativ-teritoriale, precum și de mărimea și complexitatea sistemelor de utilități publice”.

Articolul 28 alin. (1):„ Gestiunea directă este modalitatea de gestiune în care autoritățile deliberative și executive, în numele unităților administrativ-teritoriale pe care le reprezintă, își asumă și exercită nemijlocit toate competențele și responsabilitățile ce le revin potrivit legii cu privire la furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice, respectiv la administrarea, funcționarea și exploatarea sistemelor de utilități publice aferente acestora.”**Articolul 28 alin. (2):**„ Gestiunea directă se realizează prin intermediul unor operatori de drept public sau privat, astfel cum sunt definiți la art. 2 lit. g), respectiv lit. h), fără aplicarea prevederilor Legii nr. 98/2016 privind achizițiile

publice, Legii nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale și Legii nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii, care pot fi:

a) servicii publice de interes local sau județean, specializate, cu personalitate juridică, înființate și organizate în subordinea consiliilor locale sau consiliilor județene, după caz, prin hotărâri ale autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale respective;

b) societăți reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu capital social integral al unităților administrativ-teritoriale, înființate de autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale respective.

Articolul 29 alin. (1):, Gestiuinea delegată este modalitatea de gestiune în care autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale ori, după caz, asociațiile de dezvoltare intercomunitară având ca scop serviciile de utilități publice, în numele și pe seama unităților administrativ-teritoriale membre, atribuie unuia sau mai multor operatori toate ori numai o parte din competențele și responsabilitățile proprii privind furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice, pe baza unui contract, denumit în continuare contract de delegare a gestiunii. Gestiuinea delegată a serviciilor de utilități publice implică punerea la dispoziția operatorilor a sistemelor de utilități publice aferente serviciilor delegate, precum și dreptul și obligația acestora de a administra și de a exploata aceste sisteme.”

Articolul 29 alin. (2):, Delegarea gestiunii serviciilor de utilități publice, respectiv operarea, administrarea și exploatarea sistemelor de utilități publice aferente, se poate face pentru toate sau numai pentru o parte dintre activitățile componente ale serviciilor, pe baza unor analize tehnico-economice și de eficiență a costurilor de operare, concretizate într-un studiu de oportunitate

Articolul 29 alin. (4):, Gestiuinea delegată se realizează prin intermediul unor operatori de drept privat menționați la art. 2 lit. g), care pot fi:

a) societăți reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu capital social privat;

b) societăți reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu capital social mixt.

Articolul 29 alin. (6):, Operatorii care își desfășoară activitatea în modalitatea gestiunii delegate furnizează/prestează serviciile de utilități publice prin exploatarea și administrarea infrastructurii tehnico-edilitare aferente acestora, în baza contractului de delegare a gestiunii serviciului, precum și în baza licenței eliberate de autoritatea de reglementare competentă, în condițiile legii speciale

2. Legea nr. 230/2006 a iluminatului public, cu modificările și completările ulterioare

Articolul 16 alin. (1): „Gestiunea serviciului de iluminat public se realizează prin următoarele modalități:

- a) gestiune directă;
- b) gestiune delegată.

(2) Alegerea formei de gestiune a serviciului de iluminat public se face prin hotărâre a consiliilor locale, a Consiliului General al Municipiului București sau a asociațiilor de dezvoltare comunitară, după caz”.

Articolul 17 alin. (1): „Indiferent de forma de gestiune adoptată, în virtutea competențelor și atribuțiilor ce le revin potrivit legii, autoritățile administrației publice locale păstrează dreptul de a aproba, a supraveghea și a controla, după caz:

- a) modul de fundamentare a tarifelor și respectarea metodologiei de stabilire, ajustare sau de modificare a acestora, emise de A.N.R.S.C.;
- b) modul de îndeplinire a obligațiilor contractuale asumate de operatori și activitățile desfășurate de aceștia;
- c) calitatea și eficiența serviciului prestat, corespunzător indicatorilor de performanță a serviciului, stabiliți conform legii;
- d) modul de administrare, de exploatare, de conservare și de menținere în funcțiune, dezvoltarea și/sau modernizarea sistemului de iluminat public.

(2) Activitățile specifice serviciului de iluminat public, indiferent de forma de gestiune adoptată, se organizează și se desfășoară în conformitate cu prevederile regulamentului propriu al serviciului de iluminat public și ale caietului de sarcini, elaborate și aprobate de consiliile locale, de Consiliul General al Municipiului București sau de asociațiile de dezvoltare comunitară, după caz, în baza regulamentului-cadru al serviciului de iluminat public și a caietului de sarcini-cadru, elaborate de A.N.R.S.C. și aprobate prin ordin al președintelui acesteia.”

Articolul 18 alin. (1): „Gestiunea la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor sau al asociațiilor de dezvoltare comunitară a serviciului de iluminat public, respectiv exploatarea și funcționarea infrastructurii aferente, se organizează astfel încât să asigure respectarea indicatorilor de performanță, a nivelurilor de iluminare și luminanță prevăzute de normativele specifice domeniului și ținând seama de următoarele:

- a) mărimea, gradul de dezvoltare și particularitățile economico-sociale ale localităților;
- b) starea sistemului de iluminat public existent;
- c) posibilitățile locale de finanțare a exploatării, întreținerii și dezvoltării serviciului și a infrastructurii tehnico-edilitare aferente.

(2) Propunerile de indicatori de performanță a serviciului de iluminat public, elaborate în conformitate cu prevederile art. 7, vor fi supuse unor consultări și dezbaterii publice în urma cărora se va adopta soluția optimă pentru comunitate.

(3) Consiliile locale, asociațiile de dezvoltare comunitară sau Consiliul General al Municipiului București, după caz, vor aproba indicatorii de performanță, cu respectarea prevederilor stabilite în acest scop în regulamentul-cadru al serviciului de iluminat public și în caietul de sarcini-cadru, care au caracter minimal.

(4) Regulamentele proprii ale serviciului și caietele de sarcini trebuie să cuprindă prevederi prin care se stabilesc cel puțin următoarele:

- a) nivelurile de iluminat, pe zone caracteristice;
- b) indicatorii de performanță a serviciului;
- c) condițiile tehnice;
- d) infrastructura aferenta serviciului;
- e) raporturile operator-utilizator.”

Articolul 19 alin. (1) „În cazul gestiunii directe, autoritățile administrației publice locale sau asociațiile de dezvoltare comunitară, după caz, își asumă nemijlocit toate sarcinile și responsabilitățile cu privire la înființarea, organizarea, finanțarea, coordonarea, administrarea, gestionarea, exploatarea și asigurarea funcționării serviciului de iluminat public.

(2) Gestiunea directă se realizează prin intermediul unor operatori definiți conform prevederilor Legii nr. 51/2006.”

Concluzia 1: Din perspectiva legală, delegarea gestiunii serviciului public de iluminat al Comunei JEBEL intruneste conditiile legale necesare.

4.2 Premisele tehnice ale serviciilor/lucrarilor necesare

Obiectul concesiunii este Serviciul de Iluminat Public din Comuna JEBEL, care presupune urmatoarele activități:

2.1.1. Concesionarea bunurilor ce compun Sistemul de Iluminat Public (SIP), proprietate a Autorității delegatare;

2.1.2. Intocmirea documentatiei tehnice pentru realizarea tuturor lucrarilor de investitii conform legislatiei in vigoare;

2.1.3. Intreținerea și menținerea in funcțiune a sistemului de iluminat public ;

2.1.4. Modernizarea sistemului de iluminat public care NU FAC OBIECTUL DELEGARII

2.1.5. Optimizarea consumului de energie electrica pentru iluminatul public;

2.1.6. Realizarea iluminatului ornamental festiv de sărbători prin montare/demontare echipamente;

2.1.7. Extinderea sistemului de iluminat public;

2.1.8. Preluarea reclamațiilor sistemului de iluminat public.

Gestionarea si administrarea serviciului de iluminat public se va executa astfel încât să se realizeze:

- verificarea și supravegherea continuă a funcționării rețelelor electrice de joasă tensiune, posturilor de transformare, cutiilor de distribuție și a corpurilor de iluminat;
- corectarea și adaptarea regimului de exploatare la cerințele utilizatorului;
- controlul calității serviciului asigurat;
- întreținerea tuturor componentelor sistemului de iluminat public;
- menținerea în stare de funcționare la parametrii proiectați a sistemului de iluminat public;
- măsurile necesare pentru prevenirea deteriorării componentelor sistemului de iluminat public;
- întocmirea sau reactualizarea, după caz, a documentației tehnice necesare realizării unei exploatări economice și în condiții de siguranță;
- respectarea instrucțiunilor furnizorilor de echipamente;
- funcționarea instalațiilor de iluminat, în conformitate cu programele aprobate;
- respectarea instrucțiunilor/procedurilor interne și actualizarea documentației;
- respectarea regulamentului de serviciu aprobat de autoritatea administrației publice locale, în condițiile legii;
- funcționarea pe baza principiilor de eficiență economică, având ca obiectiv reducerea costurilor specifice pentru realizarea serviciului de iluminat public;
- menținerea capacităților de realizare a serviciului și exploatarea eficientă a acestora, prin urmărirea sistematică a comportării rețelelor electrice, echipamentelor, întreținerea acestora, planificarea reparațiilor capitale, realizarea operativă și cu costuri minime a reviziilor/reparațiilor curente;
- îndeplinirea indicatorilor de performanță și calitate ai serviciului prestat, specificați în regulamentul serviciului;
- încheierea contractelor cu furnizorii de utilități, servicii, materiale și piese de schimb, prin aplicarea procedurilor concurențiale impuse de normele legale în vigoare privind achizițiile de lucrări sau de bunuri;

- dezvoltarea/modernizarea, în condiții de eficiență a sistemului de iluminat public în conformitate cu programele de dezvoltare/modernizare elaborate de către consiliul local, sau cu programele proprii aprobate de autoritatea administrației publice locale;
- un sistem prin care sa poată primi informații sau să ofere consultanță și informații privind orice problemă sau incidente care afectează sau pot afecta siguranța, disponibilitatea și/sau alți indicatori de performanță ai serviciilor de iluminat;
- asigurarea, pe toată durata de executare a serviciului, de personal calificat și în număr suficient pentru îndeplinirea activităților ce fac obiectul serviciului de iluminat public;
- urmărirea și înregistrarea indicatorilor de performanță aprobați pentru serviciul de iluminat public se va face de către operator pe baza unei proceduri specifice;
- instituirea și aplicarea unui sistem de comunicare cu beneficiarii cu privire la reglementările noi ce privesc serviciul de iluminat public și modificările survenite la actele normative din domeniu. În termen de 60 de zile calendaristice de la data încredințării serviciului de iluminat public, operatorul va prezenta autorității administrației publice locale modul de organizare a acestui sistem;
- informarea utilizatorului și a beneficiarilor despre planificarea anuală a reparațiilor sau a reviziilor ce se vor efectua la sistemul de iluminat public.

Concluzia 2: Din perspectiva tehnica si a tipurilor de servicii/lucrari identificate ca fiind necesare, delegarea gestiunii serviciului public de iluminat al Comunei JEBEL intruneste conditiile legale necesare.

4.5. Resursele necesare exploatarei si operarii

Pentru preluarea reclamatilor

Pentru preluarea reclamațiilor și sesizărilor concesionarul va alocă un număr de telefon public (linie telefonica fixă) care va fi făcut cunoscut în mass-media. Preluarea reclamațiilor se va face 24 ore pe zi inclusiv sărbătorile legale.

Întreținere, mentenanță și monitorizarea sistemului de iluminat public (iluminat pietonal-stradal, ornamental, ornamental festiv, arhitectural) pe toată perioadă contractului. Se va înființa o unitate de intervenție care să asigure asistența tehnică.

Pentru personal minim - ofertantul trebuie sa detina personal de specialitate, dupa cum urmeaza :

- 1 responsabil tehnic cu execuția (RTE)- atestat in domeniul electric , conform Ordin ANRE nr. 98/2021
- 1 responsabil sau contract cu o firmă care asigură protecția si securitatea muncii conform Ordin ANRE nr.66/2023, Ordin ANRE nr. 134/2021

- 1 inginer/subinginer autorizat ANRE gradul IIA conform Ordin ANRE nr.66/2023, Ordin ANRE nr. 134/2021
- 1 inginer/subinginer autorizat ANRE gradul IIB conform Ordin ANRE nr.66/2023, Ordin ANRE nr. 134/2021
- 1 electricieni gr. IIB - autorizați ANRE conform Ordin nr. 66/2023

Conform Ordin ANRE nr.134/2021, Ordin ANRE nr.66/2023, precum și instrucțiunile cu completările și modificările ulterioare este obligatorie atestarea și autorizarea persoanelor responsabile de îndeplinirea contractului. Pentru personalul nominalizat cu îndeplinirea contractului, se vor prezenta după caz următoarele documente: documente din care să rezulte că persoanele nominalizate sunt angajate ale ofertantului sau, după caz angajament de participare/ declarație de disponibilitate al /ale persoanei / persoanelor responsabile pentru îndeplinirea contractului (dacă ofertantul nu are angajat astfel de persoana / persoane);

Se va prezenta de către fiecare ofertant în parte lista personalului utilizat pentru lucrările de modernizare, extindere, realizarea iluminatului ornamental festiv și întreținerea-mentinerea sistemului de iluminat public.

Pentru Utilaje

Ofertanții trebuie să facă dovada deținerii (prin intermediul documentelor) a unei dotări minime (ce poate fi prezentată sub diverse forme: în proprietate/inchiriere/alte forme de deținere/ angajament de de punere la dispoziție) astfel cum aceasta este solicitată pentru clasa 2 de atribuire a licențelor pentru prestatorii de servicii de iluminat utilități publice, prin Anexa 11 pentru aprobarea Regulamentului privind acordarea licențelor în domeniul serviciilor comunitare de utilități publice, așa cum sunt acestea specificate și în caietul de sarcini, respectiv: autospeciala cu braț ridicător telescopic cu operare la înălțime 16m - min 1 buc. Se vor prezenta documente care atestă deținerea (dotare proprie/ închiriere sau alte forme de punere la dispoziție) a echipamentelor tehnice, utilaje instalațiile și echipamentele tehnice declarate.

Pentru Autorizații și atestate

Ofertanții vor face dovada desfășurării activității pe baza licențelor eliberate de autoritățile de reglementare competente: ANRE (Atestate: C1A, C2A).

4.6. Concluzia fezabilității tehnice

Din analiza efectuată, considerăm că sunt îndeplinite premisele tehnice ce susțin delegarea serviciului de iluminat public al Comunei JEBEL.

IV. Fezabilitatea economica si financiara

5.1. Optiunile economice ale atingerii obiectivelor

5.1.1. Identificarea optiunilor

Pentru atingerea obiectivului vizat, acela de a administra in conditii de maxima eficienta infrastructura detinuta, sunt posibile 2 scenarii/optiuni:

- **Optiunea 1:** administrarea si operarea acestuia de catre personalul propriu al proprietarului infrastructurii – Comuna JEBEL;
- **Optiunea 2:** administrarea si operarea acestuia de catre o entitate terta selectata conform legislatiei in vigoare (contract servicii in baza L98/2016 sau contract delegare servicii conform L100/2016);

5.1.2. Analiza comparativa a optiunilor

Analiza optiunilor este necesara pentru a asigura fezabilitatea economica si financiara a modelului de urmat.

Analiza optiunii 1: administrarea si operarea acestuia de catre personalul propriu al proprietarului infrastructurii – Comuna JEBEL.

Aceasta optiune presupune ca administrarea si operarea sistemului public de iluminat sa fie de catre personalul propriu al Comunei JEBEL.

La acest moment, aceasta optiune nu poate fi luata in calcul deoarece:

- Comuna JEBEL nu detine resurse umane necesare asigurarii cerintelor legale
- Comuna JEBEL nu deține resurse financiare pentru achizitionarea tuturor resurselor materiale gestiunii acestui serviciu

Analiza optiunii 2: administrarea si operarea acestuia de catre o entitate terta selectata conform legislatiei in vigoare (contract servicii in baza L98/2016 sau contract delegare servicii conform L100/2016).

Avantajele optiunii 2:

- Eficienta in exploatarea optima a infrastructurii prin specialisti
- Economii de resurse prin apelarea la firme cu experienta in aceasta activitate
- Exploatarea infrastructurii intr-un mediu concurential, de catre un operator privat, fara riscul de a distorsiona concurenta
- Posibilitatea maximizarii beneficiilor economice obtinute de catre Comuna JEBEL

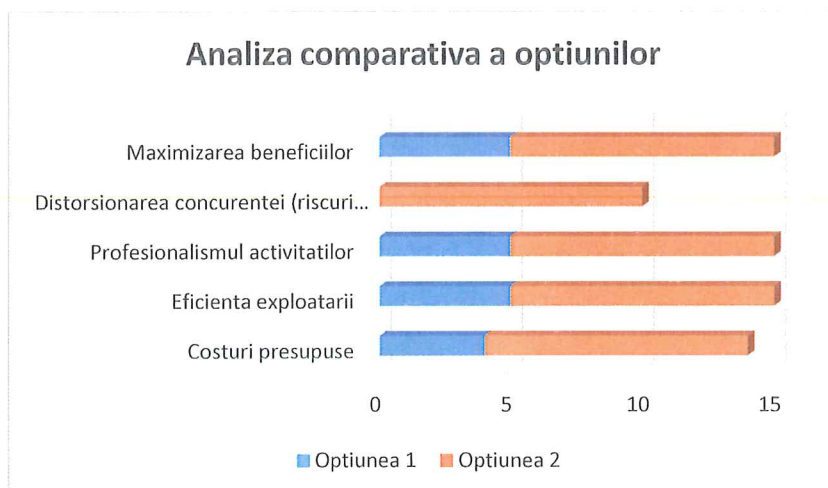
- Posibilitatea impunerii unor obiective clare de atins prin contract

Dezavantajele optiunii 2:

- Timpul alocat (necesar) pentru realizarea unei selectii pentru un operator privat

Analiza comparativa a optiunilor/scenariilor

Nr. crt.	Factor de comparatie	Optiunea 1	Optiunea 2
1	Costuri presupuse	4	10
2	Eficienta exploatarii	5	10
3	Profesionalismul activitatilor	5	10
4	Distorsionarea concurentei (riscuri concurentiale)	0	10
5	Maximizarea beneficiilor	5	10
0 minim	10 maxim	19	50

5.2. Costurile generate pe durata ciclului de viata

Estimarea costurile pe durata ciclului de viata s-a facut tinand cont de urmatoarele premise:

1. Cele doua optiuni posibile – luate in calcul si detaliate mai sus
2. Durata de viata a infrastructurii
3. Tipurile de servicii si lucrari ce pot interveni

Costurile generate in cazul delegarii sunt estimate in baza urmatoarelor algoritmi:

- A. Costurile cu inlocuirea/modernizarea/extinderea componentelor rețelei

Conform planului de investitii costurile : nu este cazul

B. Costurile de forta de munca

Pentru desfasurarea contractului sunt necesare min urmatoarele resurse umane:

- 1 responsabil tehnic cu executia – atestat ANRE conform Ordin 98/2021
- 1 responsabil SSM – conform ordin ANRE 134/2021
- 1 inginer/subinginer atestat ANRE gradul II A, conform Ordin 66/2023 si ordin 134/2021
- 1 inginer/subinginer atestat ANRE gradul II B, conform Ordin 66/2023 si ordin 134/2021
- 1 electricieni atestat ANRE gradul II B, conform Ordin 66/2023 si ordin 134/2021

In conformitate cu cerintele minime necesare, asa cum sunt ele descrise mai sus, costurile estimate cu forma umana sunt de maxim 270000 lei/an.

5.3. Veniturile generate pe durata ciclului de viata

1. Estimarea veniturilor pe durata ciclului de viata s-a facut tinand cont de urmatoarele premise: Cele doua optiuni posibile – luate in calcul si detaliate mai sus
2. Durata de viata a infrastructurii
3. Tipurile de servicii si lucrari ce pot interveni

Veniturile generate in cazul de fata pot fi estimate plecand de la cheltuielile directe, cele indirecte si marja de profit. Avend in vedere o marjă a costurilor indirecte de 10% si o marja a profitului de 10% - rezulta ca valoarea ventirilor pe durata celor 5 ani sunt de maxim **2.057.000,00 lei**.

5.4. Concluzia fezabilitatii financiare– din perspectiva implementarii in regim de concesionare

Din perspectiva fezabilitatii economice a implementarii in regim de concesionare a delegarea a exploatarii Servicului Public de Iluminat al Comunei JEBEL, putem afirma ca sunt intrunite premisele financiare.

V. Aspectele de mediu

În JEBEL, progresele realizate în ultimii ani sunt deosebite în aplicarea sistemelor moderne de iluminat pentru obținerea unui mediu luminos urban de nivel european, prin utilizarea exclusivă a lămpilor cu descărcări în vapori de sodiu la înaltă presiune montate în aparate moderne de înaltă calitate atât pentru străzile principale, cât și pentru cele secundare.

Problema importantă la ora actuală în iluminatul urban din JEBEL este alegerea corectă a sursei de lumină cea mai modernă, cea mai adecvată vederii și cea mai eficientă din punct de vedere economic, evitând alte surse depășite tehnic, care nu fac altceva decât să degradeze mediul luminos.

Iluminatul public are implicații directe în protecția mediului prin mai mulți factori:

- ☐ prin utilizarea eficientă a energiei – utilizarea de echipamente performante cu consumuri reduse de energie;
- ☐ prin utilizarea echipamentelor cu componente reciclabile;
- ☐ reducerea poluării luminoase prin orientarea aparatelor de iluminat spre suprafața căii de circulație.

Iluminatul public și înfrumusețarea orașelor trebuie să contribuie la protejarea mediului înconjurător, să se încadreze în mediul înconjurător evidențiind elementele de identitate.

Protecția mediului constituie o obligație a autorităților administrației publice și locale, precum și a tuturor persoanelor fizice, juridice, statul recunoscând tuturor persoanelor dreptul la un mediu sănătos.

La executarea lucrărilor de plantare a stâlpilor, cât și în perioada de exploatare se vor respecta prevederile OUG 195/2005 privind protecția mediului.

Pe toată durata de viață a instalațiilor se vor respecta cerințele impuse prin SR EN ISO 14001.

Conform 195/2005 executantul lucrării are următoarele obligații:

- să asigure sisteme proprii de supraveghere a instalațiilor și proceselor tehnologice pentru protecția mediului;
- să nu degradeze mediul natural sau amenajat prin depozitări necontrolate de deșeuri de orice fel;

- deșeurile asfaltice rezultate în urma lucrărilor vor fi predate pe baza de contract firmelor autorizate. Acestea vor ridica deșeurile de la locul producerii imediat după încheierea lucrărilor;
- după executarea lucrărilor de pozare a cablurilor electrice și realizarea instalațiilor după caz pavajul sau spațiul verde se vor aduce la forma inițială;
- se vor lua măsurile necesare pentru aducerea mediului înconjurător la condițiile impuse de legislația mediului, în vigoare.

Protecția calității apei:

Procesul tehnologic, specific lucrărilor de canalizare subterană, nu are impact asupra apei.

Protecția aerului:

Tehnologia specifică execuției rețelelor electrice subterane nu conduce la poluarea aerului decât în măsura în care praful rezultat din spargeri și săpături reduce întrucâtva calitatea acestuia.

Instalațiile proiectate nu produc agenți poluanți pentru aer, în timpul exploatarei neexistând nici o formă de emisie.

Protecția împotriva zgomotului și a vibrațiilor

Instalațiile proiectate nu produc zgomote sau vibrații.

Utilajele specifice transportului instalațiilor necesare pentru realizarea liniilor electrice nu vor staționa mult în zonă, timpul de staționare fiind doar cel pentru descărcarea materialelor, funcționarea acestora nedăunând zonei.

Combustibilul folosit nu se scurge sau depune pe sol și nu deteriorează zona.

Se va respecta programul de liniște legiferat, între 22.00 și 06.00.

Protecția împotriva radiațiilor

Instalațiile proiectate nu produc radiații poluante pentru mediul înconjurător, oameni și animale.

Radiațiile electromagnetice produse nu au nivel semnificativ de impact asupra mediului.

Protecția solului și subsolului

Lucrările din prezentul proiect nu poluează mediul decât prin faptul că apare la pozarea subterană a cablului un aparat străin în sol (cablul etanș, confecționat din materiale greu degradabile, decât în cazul distrugerii mantalei de protecție). Acest aparat este protejat prin tehnologia de lucru pentru acțiuni străine, conducând implicit și la protecția solului și subsolului.

După efectuarea lucrărilor, pe teren nu rămân materiale care să degradeze sau să polueze accidental mediul, constructorul este obligat să refacă spațiile afectate, pământul rezultat din săpătură urmand a se depozita/împrăștiat în spații special stabilite de către autoritățile locale.

Surplusul de pământ rezultat din săpătură va fi împrăștiat dacă este fertil, sau transportat în zona extravilană indicată de Consiliul Local, dacă este nefertil.

La terminarea lucrărilor de construcții se va urmări aducerea terenului la starea inițială.

Protecția ecosistemelor terestre:

Lucrările din prezentul proiect au un impact minim asupra ecosistemului terestru, mai ales că după pozarea cablurilor zona este adusă la starea inițială. Ecosistemul acvatic nu există în zona de lucru, deci nu este afectat.

Protecția așezărilor umane și altor obiective de interes public:

Se vor lua măsuri ca efectele asupra zonelor populate adiacente executării lucrărilor să fie minime. Se vor lua masuri pentru reducerea oricăror efecte negative ale luminii asupra mediului (eliminarea poluării luminoase).

Gospodăria deșeurilor:

Ca urmare a lucrărilor ce se vor efectua (săpături, spargeri, construcții noi) vor rezulta o serie de deșeuri cum ar fi pământ, beton, ciment, asfalt, nisip. Aceste deșeuri sunt așezate pe măsura producerii lor în imediata apropiere a zonei de lucru, îngrădită cu panouri de protecție, fiind evacuate ritmic spre groapa de gunoi cu ajutorul mijloacelor de transport ale executantului.

Astfel, din punct de vedere al aspectelor de mediu, indiferent de forma de exploatare, efectele cu privire la implicatiile sociale pot fi considerate pozitive si sustin premisa contractului de concesiune a serviciilor de exploatare si operare.

VI. Aspectele sociale

Iluminatul public reprezintă unul dintre criteriile de apreciere a nivelului civilizației dintr-o anumită regiune. Pe de altă parte, un iluminat public eficient conduce la scăderea riscurilor accidentelor rutiere, la scăderea numărului de agresiuni ale infractorilor asupra populației precum și la eficientizarea acțiunilor forțelor de ordine. El are rolul de a asigura atât orientarea și circulația în siguranță a pietonilor și vehiculelor pe timp de noapte, cât și crearea unui ambient corespunzător în orele fără lumină naturală.

Principalele funcțiuni ale iluminatului public sunt:

- iluminatul căilor rutiere,
- iluminarea zonelor rezidențiale,
- iluminatul zonelor comerciale,
- iluminatul zonelor de plimbare,
- iluminatul parcurilor și grădinilor,
- iluminatul clădirilor și monumentelor.

Iluminatul public trebuie să îndeplinească condițiile prevăzute de normele luminotehnice, fiziologice, de siguranță a circulației, și de estetică arhitectonică, în următoarele condiții :

- utilizarea rațională a energiei electrice,
- reducerea costului investițiilor,
- reducerea cheltuielilor anuale de exploatare a instalațiilor electrice de iluminat.

Astfel, din punct de vedere social, indiferent de forma de exploatare, efectele cu privire la implicatiile sociale pot fi considerate pozitive si sustin premisa contractului de concesiune a serviciilor de exploatare si operare.

VII. Aspectele instituționale

Una din caracteristicile concesiunii ca modalitate de realizare a unei investitii, spre deosebire de achizițiile publice, o reprezintă transferul, în întregime sau în cea mai mare parte, a riscurilor de exploatare de la autoritatea contractantă - concedent la concesionar, odata cu transmiterea dreptului de exploatare a investitiei.

Astfel, avantajul alegerii concesiunii îl constituie, în afara de evitarea dificultăților generate de implementare a serviciului, și asumarea de către autoritatea contractantă a unor riscuri ulterioare realizării investitiei.

8.1. Aspecte instituționale legate de calitatea actului de administrare

Această componentă derivă din mecanismele specifice fiecărui sector de activitate (bugetar și privat), legată de fisa postului, modul de supervizare al activității, și modul în care se reflectă performanța angajatului în remunerarea acestuia.

Din acest punct de vedere agentul economic privat va fi obligat prin relația contractuală cu Autoritatea contractantă să gestioneze activitatea într-un mod eficient, astfel încât să-și poată onora obligațiile contractuale legate de plata redeventei și să obțină și un minim de profit care să-i motiveze funcționarea.

Pe de alta parte un serviciu integrat in administratia locala, cu angajati bugetari, ar fi guvernat de mecanismele enuntate mai sus in care criteriile de performanta nu sunt bine definite in fisa postului, supervizarea ar fi sporadica, dar salarizarea respecta cu strictete, normele din Codul Muncii privind drepturile si salarizarea bugetarilor.

8.2. Aspecte institutionale legate de legalitatea activitatii unui UAT pe o piata concurentiala

UAT-urile (in cazul nostru Comuna JEBEL) trebuie sa devina un garant al folosirii eficiente a resurselor publice si nucleul de coeziune al unei administratii eficiente si moderne, printr-un management orientat spre populatia judetului. UAT-urile, ca element de legatura intre administratie, comunitatea locala si sectorul privat va fi promotorul si sustinatorul actiunilor de dezvoltare locala.

Comuna JEBEL nu are ca obiectiv desfasurarea de activitati economice, atat prin statutul acordat de legislatia in vigoare cat si ca derivat al pozitiei sale in sfera legislativului.

UAT-urile e detin resurse economice importante dar si instrumente de reglementare, care pot duce la denaturarea concurentei atunci cand acestea activeaza pe o piata concurentiala.

Acest aspect face ca concesionarea serviciului catre un operator economic, legal selectat, sa fie un element in favoarea promovarii liberei concurentei si a principiului tratamentului egal si al nediscriminarii economice.

VIII. Analiza de riscuri

9.1. Definirea riscurilor

Riscurile identificate sunt urmatoarele:

- A. Riscuri referitoare la locatie
- B. Riscuri de proiectare – vicii ascunse
- C. Riscuri referitoare la constructie – vicii ascunse
- D. Riscuri de finantare a activitatii
- E. Riscuri aferente cererii si veniturilor
- F. Riscuri legislative/politice
- G. Riscuri naturale
- H. Riscurile etapei de pregatire/atribuire
- I. Riscuri de operare si de intretinere

A. Riscuri referitoare la locație

Această categorie de riscuri se referă la:

- Locația investiției – amplasarea ei se află pe raza Comunei JEBEL;
- Proprietatea locației – deținerea terenului și a investiției în domeniul public/privat al Comunei JEBEL;
- Amplasarea față de alte entități și infrastructuri economice necesare unei activități;
- Amplasarea acestuia în zone protejate din punct de vedere al mediului;

B. Riscuri de construcție - proiectare – vicii ascunse

Riscurile proiectării și construcției pot avea ca natură vicii ascunse de execuție și vicii ascunse de proiectare, dar și vicii ale evoluției din punct de vedere al soluțiilor tehnice avute în vedere.

Riscurile identificate sunt:

- Riscul ca elemente constructive ale construcției să aibă vicii ascunse de execuție
- Riscul ca proiectarea să aibă vicii ascunse, vicii cu efect direct în exploatarea la capacitate maximă/optimală a infrastructurii
- Riscul ca soluțiile tehnice și funcționale (echipamente, circuite, facilități) să fie depreciate sau să se deprecieze rapid

4.

C. Riscuri de finanțare a activității

Din punct de vedere al finanțării activității sunt identificate următoarele riscuri:

- Riscul evoluției negative a rezultatelor sectorului energetic cu repercusiuni directe în încasarile necesare funcționării
- Modificarea costurilor creditării cu efecte directe în activitatea operatorului
- Riscul de insolvabilitate
- Modificări ale sistemului de impozitare

5.

D. Riscuri aferente cererii, veniturilor, de operare și de întreținere

- Riscul concurențial – activitățile altor infrastructuri similare care ar putea afecta piața vizată
- Înrăutățirea situației economice generale
- Riscul suportabilității tarifelor minime
- Publicitate adversă
- Riscul necesității efectuării unor cheltuieli de reparații majore pentru continuarea activității
- Riscul defectării unor echipamente
- Riscul necesității unor investiții suport
- Riscul litigiilor
- Riscul securității bunurilor
- Riscul de asigurare
- Riscul de furnizare a utilitatilor
- Riscul capacității de management
- Riscul de cash-flow

6.

E. Riscuri legislative/politice

- Schimbări legislative în domeniul pieței energiei

F. Riscuri naturale

- Situații de război – conflicte zonale
- Cutremur și alte evenimente naturale
- Terorism
- Forța majoră

7.

G. Riscurile etapei de pregătire/atribuire

- Riscul de pregătire
- Opoziția publică față de proiect
- Pregătirea necorespunzătoare a documentației de atribuire
- Semnarea contractului de concesiune

9.2. Cuantificarea in termeni economici si financiari a riscurilor de proiect

TIPUL DE RISC	CUANTIFICARE ECONOMICA SI FINANCIARA				
	Profit	Costuri	Atractivitate	Bancabilitate	Efect proprietar (Comuna JEBEL)
A. Riscuri referitoare la locatie					
- Locatia investitiei – amplasarea ei se afla pe raza Comunei JEBEL	(-) profit operator	(+) costuri ale operatorului	(-) atractivitate operator	neutru	neutru
- Proprietatea locatiei – detinerea terenului si a investitiei in domeniul public/privat al Comunei JEBEL	neutru	neutru	neutru	(-) bancabilitate	neutru
- Amplasarea fata de alte entitati si infrastructuri economice necesare unei activitati	(-) profit operator	(+) costuri ale operatorului	(-) atractivitate operator	(-) bancabilitate	neutru
- Amplasarea acestuia in zone protejate din punct de vedere al mediului	neutru	neutru	neutru	neutru	neutru
B. Riscuri de constructie - proiectare – vicii ascunse					
- Riscul ca elemente constructive ale constructiei sa aiba	neutru	neutru	neutru	neutru	neutru

vicii ascunse de executie					
- Riscul ca proiectarea sa aiba vicii ascunse, vicii cu efect direct in exploatarea la capacitate maxima/optima a infrastructurii	neutru	neutru	neutru	neutru	neutru
- Riscul ca solutiile tehnice si functionale (echipamente, circuite, facilitati) sa fie depreciate sau sa se deprecieze rapid	(-) profit operator	(+) costuri ale operatorului	(-) atractivitate operator	neutru	neutru
C. Riscuri de finantare a activitatii					
- Riscul evolutiei negative a rezultatelor sectorului energetic	(-) profit operator	(+) costuri ale operatorului	(-) atractivitate operator	neutru	neutru
- Modificarea costurilor creditarii cu efecte directe in activitatea operatorului	(-) profit operator	(+) costuri ale operatorului	(-) atractivitate operator	neutru	neutru
- Riscul de insolvabilitate	(-) profit operator	(+) costuri ale operatorului	(-) atractivitate operator	neutru	riscul recuperarii redeventei
- Modificari ale sistemului de impozitare	(-) profit operator	(+) costuri ale operatorului	(-) atractivitate operator	neutru	neutru
D. Riscuri aferente cererii, veniturilor, de operare si de intretinere					
- Riscul concurential -	(-) profit operator	(+) costuri ale operatorului	(-) atractivitate operator	(-) bancabilitate	neutru
- Inrautatarea situatiei economice generale	(-) profit operator	(+) costuri ale operatorului	(-) atractivitate operator	(-) bancabilitate	neutru

- Schimbări în domeniul energetic	(-) profit operator	(+) costuri ale operatorului	(-) atractivitate operator	(-) bancabilitate	neutru
- Riscul suportabilității tarifelor minime	(-) profit operator	(+) costuri ale operatorului	(-) atractivitate operator	(-) bancabilitate	neutru
- Publicitate adversă	(-) profit operator	(+) costuri ale operatorului	(-) atractivitate operator	(-) bancabilitate	neutru
- Riscul necesității efectuării unor chetuieli de reparații majore pentru continuarea activității	(-) profit operator	(+) costuri ale operatorului	(-) atractivitate operator	(-) bancabilitate	neutru
- Riscul defectării unor echipamente	(-) profit operator	(+) costuri ale operatorului	(-) atractivitate operator	(-) bancabilitate	neutru
- Riscul necesității unor investiții suport	(-) profit operator	(+) costuri ale operatorului	(-) atractivitate operator	(-) bancabilitate	neutru
- Riscul litigiilor	(-) profit operator	(+) costuri ale operatorului	(-) atractivitate operator	(-) bancabilitate	neutru
- Riscul securității bunurilor	(-) profit operator	(+) costuri ale operatorului	(-) atractivitate operator	(-) bancabilitate	neutru
- Riscul de asigurare	(-) profit operator	(+) costuri ale operatorului	(-) atractivitate operator	(-) bancabilitate	neutru
- Riscul de furnizare a utilitatilor	(-) profit operator	(+) costuri ale operatorului	(-) atractivitate operator	(-) bancabilitate	neutru
- Riscul de capacitate management	(-) profit operator	(+) costuri ale operatorului	(-) atractivitate operator	(-) bancabilitate	neutru

- Riscul de cash-flow	(-) profit operator	(+) costuri ale operatorului	(-) atractivitate operator	(-) bancabilitate	neutru
E. Riscuri legislative/politice					
- Schimbări legislative în domeniul energetic	(-) profit operator	(+) costuri ale operatorului	(-) atractivitate operator	(-) bancabilitate	neutru
F. Riscuri naturale					
- Situații de război – conflicte zonale	(-) profit operator	(+) costuri ale operatorului	(-) atractivitate operator	(-) bancabilitate	neutru
- Cutremur și alte evenimente naturale	(-) profit operator	(+) costuri ale operatorului	(-) atractivitate operator	(-) bancabilitate	neutru
- Terorism	(-) profit operator	(+) costuri ale operatorului	(-) atractivitate operator	(-) bancabilitate	neutru
- Forta majora	(-) profit operator	(+) costuri ale operatorului	(-) atractivitate operator	(-) bancabilitate	neutru
G. Riscurile etapei de pregătire/atribuire					
- Riscul de pregătire	neutru	neutru	neutru	neutru	risc de întârziere și sancțiuni
- Opoziția publică față de proiect	neutru	neutru	neutru	neutru	risc de întârziere
- Pregătirea necorespunzătoare a documentației de atribuire	neutru	neutru	neutru	neutru	risc de întârziere și sancțiuni
- Semnarea contractului de concesiune	neutru	neutru	neutru	neutru	risc de întârziere și sancțiuni

9.3. Variantele identificate de repartitie a riscurilor intre parti

Datorita naturii contractului, a cadrului legal de desfasurare a oricarui raport juridic, variantele identificate de preluare a riscului sunt:

TIPUL DE RISC	MODALITATE DE LUCRU		
	EXPLOATARE DE CATRE COMUNA JEBEL	EXPLOATARE PRIN CONCESIONARE	EXPLOATARE PRIN CONTRACT DE PRESTARI SERVICII
A. Riscuri referitoare la locatie			
- Locatia investitiei – amplasarea	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL	riscul revine in totalitate concesionarului	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL
- Amplasarea fata de alte entitati si infrastructuri economice necesare unei activitati	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL	riscul revine in totalitate concesionarului	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL
- Amplasarea acestuia in zone protejate din punct de vedere al mediului	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL	riscul revine in totalitate concesionarului	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL
B. Riscuri de constructie - proiectare – vicii ascunse			
- Riscul ca elemente constructive ale constructiei de aiba vicii ascunse de executie	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL	riscul revine in totalitate concesionarului	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL

- Riscul ca proiectarea sa aiba vicii ascunse, vicii cu efect direct in exploatarea la capacitate maxima/optima a infrastructurii	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL	riscul revine in totalitate concesionarului	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL
- Riscul ca solutiile tehnice si functionale (echipamente, circuite, facilitati) sa fie depreciate sau sa se deprecieze rapid	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL	riscul revine in totalitate concesionarului	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL
C. Riscuri de finantare a activitatii			
- Riscul evolutiei negative a rezultatelor sectorului energetic	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL	riscul revine in totalitate concesionarului	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL
- Modificarea costurilor creditarii cu efecte directe in activitatea operatorului	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL	riscul revine in totalitate concesionarului	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL
- Riscul de insolvabilitate	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL	riscul revine in totalitate concesionarului	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL
- Modificari ale sistemului de impozitare	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL	riscul revine in totalitate concesionarului	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL
D. Riscuri aferente cererii, veniturilor, de operare si de intretinere			
- Riscul concurential –	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL	riscul revine in totalitate concesionarului	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL
- Inrautatarea situatiei economice generale	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL	riscul revine in totalitate concesionarului	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL
- Schimbari in domeniul energetic	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL	riscul revine in totalitate concesionarului	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL
- Riscul suportabilitatii tarifelor minime	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL	riscul revine in totalitate concesionarului	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL
- Publicitate adversa	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL	riscul revine in totalitate concesionarului	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL
- Riscul scaderii preturilor	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL	riscul revine in totalitate concesionarului	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL

- Riscul necesitatii efectuării unor chetuieli de reparatii majore pentru continuarea activitatii	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL	riscul revine in totalitate concesionarului	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL
- Riscul defectarii unor echipamente	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL	riscul revine in totalitate concesionarului	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL
- Riscul necesitatii unor investitii suport	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL	riscul revine in totalitate concesionarului	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL
- Riscul litigiilor	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL	riscul revine in totalitate concesionarului	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL
- Riscul securitatii bunurilor	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL	riscul revine in totalitate concesionarului	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL
- Riscul de asigurare	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL	riscul revine in totalitate concesionarului	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL
- Riscul de furnizare a utilitatilor	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL	riscul revine in totalitate concesionarului	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL
- Riscul capacitatii de management	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL	riscul revine in totalitate concesionarului	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL
- Riscul de cash-flow	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL	riscul revine in totalitate concesionarului	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL
E. Riscuri legislative/politice			
- Schimbari legislative in domeniul energetic	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL	riscul revine in totalitate concesionarului	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL
- Schimbari legislative in domeniul serviciilor publice si energetice	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL	riscul revine in totalitate concesionarului	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL
F. Riscuri naturale			
- Situatii de razboi – conflicte zonale	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL	riscul revine in totalitate concesionarului	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL
- Cutremur si alte evenimente naturale	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL	riscul revine in totalitate concesionarului	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL

- Terorism	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL	riscul revine in totalitate concesionarului	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL
- Forta majora	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL	riscul revine in totalitate concesionarului	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL
G. Riscurile etapei de pregatire/atribuire			
- Riscul de pregatire	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL
- Opozitia publica fata de proiect	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL
- Pregatirea necorespunzatoare a documentatiei de atribuire	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL
- Semnarea contractului de concesiune	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL

9.4. Matricea preliminara de repartitie a riscurilor

TIPUL DE RISC	EXPLOATARE PRIN CONCESIONARE
A. Riscuri referitoare la locatie	
- Locatia investitiei –	riscul revine in totalitate concesionarului
- Proprietatea locatiei – detinerea terenului si a investitiei in domeniul public/privat al JEBEL	riscul revine in totalitate concesionarului
- Amplasarea fata de alte entitati si infrastructuri economice necesare unei activitati	riscul revine in totalitate concesionarului
- Amplasarea acestuia in zone protejate din punct de vedere al mediului	riscul revine in totalitate concesionarului
B. Riscuri de constructie - proiectare – vicii ascunse	
- Riscul ca elemente constructive ale constructiei sa aiba vicii ascunse de executie	riscul revine in totalitate concesionarului
- Riscul ca proiectarea sa aiba vicii ascunse, vicii cu efect direct in exploatarea la capacitate maxima/optima a infrastructurii	riscul revine in totalitate concesionarului
- Riscul ca solutiile tehnice si functionale (echipamente, circuite, facilitati) sa fie depreciate sau sa se deprecieze rapid	riscul revine in totalitate concesionarului
C. Riscuri de finantare a activitatii	

- Riscul evolutiei negative a rezultatelor sectorului energetic si al serviciilor publice	riscul revine in totalitate concesionarului
- Modificarea costurilor creditarii cu efecte directe in activitatea operatorului	riscul revine in totalitate concesionarului
- Riscul de insolvabilitate	riscul revine in totalitate concesionarului
- Modificari ale sistemului de impozitare	riscul revine in totalitate concesionarului
D. Riscuri aferente cererii, veniturilor, de operare si de intretinere	
- Riscul concurential –	riscul revine in totalitate concesionarului
- Inrautatarea situatiei economice generale	riscul revine in totalitate concesionarului
- Schimbari in domeniul energestic is al serviciilor publice	riscul revine in totalitate concesionarului
- Riscul suportabilitatii tarifelor minime	riscul revine in totalitate concesionarului
- Publicitate adversa	riscul revine in totalitate concesionarului
- Riscul scaderii preturilor	riscul revine in totalitate concesionarului
- Riscul necesitatii efectuarii unor chetuieli de reparatii majore pentru continuarea activitatii	riscul revine in totalitate concesionarului
- Riscul defectarii unor echipamente	riscul revine in totalitate concesionarului
- Riscul insolvabilitatii rezidentilor	riscul revine in totalitate concesionarului
- Riscul necesitatii unor investitii suport	riscul revine in totalitate concesionarului
- Riscul litigiilor	riscul revine in totalitate concesionarului
- Riscul securitatii bunurilor	riscul revine in totalitate concesionarului
- Riscul de asigurare	riscul revine in totalitate concesionarului
- Riscul de furnizare a utilitatilor	riscul revine in totalitate concesionarului
- Riscul capacitatii de management	riscul revine in totalitate concesionarului
- Riscul de cash-flow	riscul revine in totalitate concesionarului
E. Riscuri legislative/politice	
- Schimbari legislative in domeniul energetic	riscul revine in totalitate concesionarului
- Schimbari legislative in domeniul serviciilor publice	riscul revine in totalitate concesionarului
F. Riscuri naturale	
- Situatii de razboi – conflicte zonale	riscul revine in totalitate concesionarului
- Cutremur si alte evenimente naturale	riscul revine in totalitate concesionarului
- Terorism	riscul revine in totalitate concesionarului

- Forta majora	riscul revine in totalitate concesionarului
G. Riscurile etapei de pregatire/atribuire	
- Riscul de pregatire	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL
- Opozitia publica fata de proiect	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL
- Pregatirea necorespunzatoare a documentatiei de atribuire	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL
- Semnarea contractului de concesiune	riscul revine in totalitate Comuna JEBEL
RAPORT DE DISTRIBUTIE A RSICURILOR	95%

In concluzie, rezulta in mod clar ca solutia care presupune repartizarea riscurilor intr-o mare masura catre entitatea terta este cea a concesionarii serviciilor de exploatare si operare

IX. Analiza economico-financiara

8.

10.1. Scopul analizei economico-financiare

Analiza isi propune evidentieze in primul rand daca proiectul este oportun din punct de vedere economic si contribuie la indeplinirea obiectivelor politicii regionale. In al doilea rand, lucrarea cerceteaza daca este necesara contributia finantarii publice pentru ca proiectul sa fie viabil din punct de vedere financiar sau daca aceasta este posibil a fi sustinut financiar de catre concesionar.

In realizarea analizei s-a urmarit in special cuantificarea monetara a tuturor impacturilor posibile, in scopul de a determina costurile si beneficiile proiectului si de a analiza daca proiectul este oportun si merita pus in aplicare. Costurile si beneficiile au fost evaluate pe o baza diferentiala, luand in considerare diferenta dintre scenariul proiectului si un scenariu alternativ in afara proiectului. Impactul s-a evaluat in functie de obiectivele stabilite.

Analiza faptului daca proiectul «merita» executat s-a luat in urma calculului si valorii VNAE – Valoarea economica actuala neta a proiectului si a RIRE – Rata interna de rentabilitate Economica.

Analiza faptului daca proiectul « necesita » finantare s-a luat in urma calculului si valorii VNAF – Valoarea financiara actuala neta a proiectului si a RIRF – Rata interna de rentabilitate financiara.

10.2. Analiza financiara

Analiza financiara efectuata se bazeaza in principal pe analiza detaliata a fluxurilor de numerar. Mentionam ca analiza financiara este realizata la nivelul investitiei fara a tine cont de alte activitati ale operatorului/administratorului.

Prin analiza financiara s-a urmarit in special:

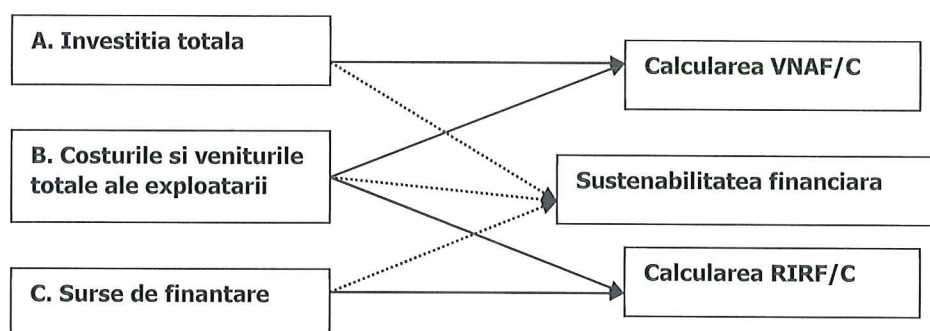
- profitabilitatea financiara a investitiei si a contributiei proprii investite in proiect determinata cu indicatorii VNAF/C (venitul net actualizat calculat la total valoare investitie) si RIRF/C (rata interna de rentabilitate calculata la total valoare investitie).

Pentru ca un proiect sa necesite interventie financiara din partea fondurilor publice, VNAF/C trebuie sa fie negativ, iar RIRF/C mai mica decat rata de actualizare ($RIRF/C < 4\%$).

Daca proiectul este sustenabil, VNAF/C este pozitiv iar RIRF/C este mai mare decat 4%.

- durabilitatea financiara a proiectului in conditiile interventiei sau lipsa interventiei financiare din partea fondurilor publice. Durabilitatea financiara a proiectului trebuie evaluata prin verificarea fluxului net de numerar cumulat (neactualizat). Acesta trebuie sa fie pozitiv in fiecare an al perioadei de analiza.

Structura analizei financiare:

Metoda utilizata in dezvoltarea analizei financiare este cea a "fluxurilor de numerar actualizat". In aceasta metoda fluxurile non-monetare, cum ar fi amortizarea si provizioanele, nu sunt luate in considerare.

Perioada de referinta reprezinta numarul de ani pentru care sunt furnizate previziuni in analiza costuri-beneficii. In cazul nostru perioada de referinta este de 5 ani.

Calculul fluxurilor financiare

Fluxurile financiare implicate în cadrul proiectului sunt cele pe baza cărora se efectuează analiza financiară și cea economică. În principiu, fluxurile sunt generate de intrările de numerar și ieșirile de numerar.

37

Dimensionarea costurilor și Proiecțiile ieșirilor de numerar :

Element cheltuiala	Anul 1	Anul 2	Anul 3	Anul 4	Anul 5
Costuri de personal	270.000,00	270.000,00	270.000,00	270.000,00	270.000,00
Costuri cu energia consumata	40.000,00	40.000,00	40.000,00	40.000,00	40.000,00
Costuri de intretinere - reparatii - anuale, investitii si modernizari	50.000,00	50.000,00	50.000,00	0,00	0,00
Costuri cu indirectele	36.000,00	36.000,00	36.000,00	31.000,00	31.000,00
Total costuri/plati - inclusiv TVA	396.000,00	396.000,00	396.000,00	341.000,00	341.000,00

Analiza proiecțiilor - Analiza sustenabilității generale

Element de analiza	Anul 1	Anul 2	Anul 3	Anul 4	Anul 5
Costuri	435.600,00	435.600,00	435.600,00	375.100,00	375.100,00
Venituri	54.740,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sold estimat cash-flow 1	490.340,00	435.600,00	435.600,00	375.100,00	375.100,00

Se observa ca sustenabilitatea este asigurata, soldul de cash-flow este pozitiv.

Determinarea ratei de actualizare

Pentru actualizarea la zi a fluxurilor financiare și pentru calcularea valorii actualizate nete (VNAF), trebuie definită **rata actualizării** corespunzătoare.

Sunt mai multe cai practice și teoretice pentru estimarea ratei de referință care să fie utilizată pentru actualizare în analiza financiară.

Rata actualizării. Rata la care valorile viitoare sunt actualizate la zi. De obicei este aproximativ egală cu costul de oportunitate al capitalului. 1 euro investit la o rată anuală a scontului de 4% va fi $1+4\%=1,04$ după un an; $(1,04) \times (1,04) = 1,1025$ după doi ani; $1,05 \times (1,05) \times (1,05) = 1,157625$ după trei ani, etc. Valoarea economică actualizată a unui

Euro care va fi cheltuit sau castigat in doi ani este $1/1.1025=0,907029$; in trei ani $1/1,57625 = 0,863838$. Operatia ultima este inversul celei prezentate mai sus.

Rata de actualizare folosita in analiza financiara ar trebui sa reflecte costul de oportunitate al capitalului pentru investitor. Aceasta poate fi considerata o rambursare anticipata pentru cel mai bun proiect alternativ.

Comisia recomanda aplicarea unei rate de actualizare financiara de 4% in termeni reali ca valoare orientativa pentru proiectele de investitii publice.

Calculul si analiza indicatorilor de performanta financiari specifici investitiei

Rezultatele analizei financiare

Formulele pentru calculul VNAF, RIRF folosite sunt:

$$NPV(S) = S_0 / (1+i)^0 + S_1 / (1+i)^1 + S_2 / (1+i)^2 + \dots + S_n / (1+i)^n$$

$$RIR = r_{min} + (r_{min} + r_{max}) * [VNA(+)/(VNA(+)+|VNA(-)|)]$$

VANF/c	447403,9948
RIRF/C	12%
Fluxul de numerar	0

10.3. Analiza Economica

Obiectivele si scopul analizei economice

Analiza economica evalueaza contributia proiectului la bunastarea economica a regiunii sau a tarii. Ea este efectuata in numele intregii societati (regiune sau tara) in locul doar al proprietarului infrastructurii ca in cazul analizei financiare.

Rezultatele analizei sunt reflectate in indicatorii: VNAE si RIRE. Sustenabilitatea economica a proiectului este data de existenta excedentului economic la finalul fiecarei perioade din anii de previziune.

Ipoteze si metode avute in vedere la elaborarea analizei cost-eficacitate

Realizarea analizei economice s-a facut plecand de la tabele analizei finciare pe baza carora s-au facut corectiile necesare. Aceste corectii au fost:

- **Corectii fiscale:** se deduc taxele indirecte (de ex. TVA), subventiile si transferurile simple (de ex. plata contributiilor de asigurare sociala). Cu toate acestea, preturile trebuie sa includa taxele directe. De asemenea, daca anumite taxe indirecte/ subventii sunt destinate corectarii efectelor externe, atunci acestea trebuie sa fie incluse.
- **Corectii pentru efectele externe:** este posibil sa se genereze anumite impacturi care depasesc proiectul si afecteaza alti agenti economici fara a obtine vreo compensatie. Aceste efecte pot fi negative sau pozitive. Deoarece, prin definitie, efectele externe apar fara compensatii monetare, acestea nu vor fi prezente in analiza financiara si prin urmare trebuie sa fie estimate si evaluate.
- **De la preturi de piata la preturi contabile (fictive):** pe langa denaturarile fiscale si efectele externe, exista si alti factori ce pot indeparta preturile de echilibrul pietei competitive (respectiv eficiente): regimurile de monopol, barierele comerciale, regulamentele de lucru, informatiile incomplete, etc. In toate aceste cazuri, preturile de piata adoptate (respectiv financiare) sunt inselatoare; in schimb, trebuie sa se foloseasca preturi contabile (fictive), care reflecta costurile de oportunitate ale intrarilor si disponibilitatea consumatorilor de a plati iesirile. Preturile contabile se calculeaza prin aplicarea *factorilor de conversie* la preturile financiare.

Identificarea si cuantificarea beneficiilor economice generate de proiect

Beneficiul 1.

- Locuri de munca create pe durata executiei – 0 locuri de munca
- Locuri de munca create pe durata exploatarei – 3 locuri de munca

In cuantificarea acestui beneficiu plecam de la premisa ca statul roman cheltuie lunar suma de cca 1750 ron cu fiecare persoana neocupata (reduceri, ajutoare somaj, subventii, etc)¹

¹ <http://www.zf.ro/profesii/cat-ne-costa-desfiintarea-locurilor-de-munca-statul-pierde-5-000-de-euro-pe-an-cu-fiecare-somer-5303474> si informatie confirmata de catre TAXHouse - Anca Grigorescu, avocat partener in cadrul casei de avocatura bpv Grigorescu

Peste 400 de euro pe lună

COSTUL LUNAR CU UN ȘOMER CARE A AVUT UN SALARIU BRUT DE 1.881 DE LEI*

Taxe, impozite, contribuții	Valori minime (lei)	Taxe, impozite, contribuții	Valori minime (lei)
Indemnizația de șomaj	544	Fondul pentru accidente de muncă, boli profesionale (angajator)	3
Fondul de șomaj (angajat)	9	Contribuție pentru concedii și indemnizații (angajator)	16
Fondul de șomaj (angajator)	9	Fondul de garantare a creanțelor salariale (angajator)	5
CAS angajat	198	Comision ITM	5
CAS angajator	391	Total	1.750
CASS angajat	103	* 1.881 lei este valoarea salariului mediu brut pe economie în octombrie 2009	
CASS angajator	98	Sursa: Legislație, TaxHouse, Ipe Grigorescu	
Deducere personală (angajat)	140		
Impozit (angajat)	229		

Beneficii 2.

- Beneficii economice rezultate pentru protecția mediului – **beneficiu greu de cuantificat monetar**
- Beneficii economice din creșterea calității serviciului de iluminat – **beneficiu greu de cuantificat monetar**

Identificarea și cuantificarea externalităților negative

Nu au fost identificate externalități negative cuantificabile monetar.

Corecții fiscale și Conversia preturilor de piață

Din punct de vedere al corecțiilor fiscale, singurele corecții care se impun sunt:

- eliminarea TVA-ului din costurile de mentenanță cât și din investiție
- eliminarea costurilor cu avizele și taxele din investiție
- eliminarea costurilor cu diversele și neprevăzutele din investiție
- eliminarea impozitului pe profit și dividendele

Referitor la conversia preturilor de piață, în cazul nostru nu au fost incluse costuri (cu excepția TVA-ului) ce ar trebuie să fie corectate, în conformitate cu GHIDUL NATIONAL PRIVIND ANALIZA COST BENEFICIU, elaborat de JASPERS în colaborare cu Ministerul Economiei și Finanțelor, disponibil la

http://discutii.mfinante.ro/static/10/Mfp/evaluare/GhidACB_RO.pdf.

Astfel, conform acestui ghid, nici una din categoriile enumerate nu se regăsesc printre costurile proiectului.

Categorie de cost	Factor de conversie	Comentariu
Articole care se pot comercializa	1	
Articole care nu se pot comercializa	1	dacă nu se justifică altfel
Forța de muncă calificată	1	
Forța de muncă necalificată	SWRF	formula de calcul $(1-u) \times (1-t)$
Achiziția de teren	1	dacă nu se justifică altfel
Transferuri financiare	0	

Costurile si beneficiile care apar in diferite momente trebuie actualizate. Procesul de actualizare este efectuat, ca si in cazul analizei financiare, dupa determinarea tabelului pentru analiza cost-eficacitate.

Rata actualizarii in analiza proiectelor de investitii – rata actualizarii sociale incearca sa reflecte viziunea sociala asupra modului in care costurile si beneficiile viitoare trebuie evaluate in raport cu cele actuale. Ea poate diferi de rata actualizarii financiare in cazul in care piata capitalului este imperfecta (ceea ce se intampla intotdeauna in realitate).

Literatura teoretica si practica internationala prezinta o gama larga de abordari in interpretarea si alegerea valorii ratei actualizarii sociale care sa fie adoptata. Experienta internationala este foarte larga si a implicat diferite tari ca si organizatii internationale.

Cu toate acestea o rata a actualizarii sociale europene de 4,5% poate avea justificari diferite si poate furniza un jalon standard pentru proiectele publice.

Element calcul	Anul 1	Anul 2	Anul 3	Anul 4	Anul 5
Corectii Fiscale	20.117,65	20.117,65	20.117,65	11.336,13	11.336,13
<i>Eliminarea TVA-ului din investitie</i>	7.983,19	7.983,19	7.983,19	0,00	0,00
<i>Eliminarea costurilor cu avizele si taxele din investitie - redeventa</i>	0	0	0	0	0
<i>Eliminarea costurilor cu diversele si neprevazutele din investitie</i>	0	0	0	0	0
<i>Eliminarea TVA din costurile de operare</i>	12.134,45	12.134,45	12.134,45	11.336,13	11.336,13
<i>Eliminarea impozitului pe profit si dividende</i>	0	0	0	0	0
Beneficii economice	63.000,00	63.000,00	63.000,00	63.000,00	63.000,00
<i>Locuri de munca create pe durata executiei</i>	0	0	0	0	0

Locuri de munca create pe durata exploatarei	63.000,00	63.000,00	63.000,00	63.000,00	63.000,00
Efecte economice - prin imbunatatirea sanatatii persoanelor in varsta					
Externalitati negative	0	0	0	0	0
Efectul poluarii din timpul lucrarilor	0	0	0	0	0
Cash flow financiar neactualizat	39.600,00	39.600,00	39.600,00	34.100,00	34.100,00
Cash flow economic neactualizat	122.717,65	122.717,65	122.717,65	108.436,13	108.436,13
Factor de actualizare	0,96	0,92	0,88	0,84	0,8
Cash flow economic actualizat	117.808,94	112.900,24	107.991,53	91.086,35	86.748,91

VANE/c	516.535,97
IRRE/c	11,07%
rB /C	1,31

10.4. Intocmirea costului comparativ de referinta

9.

Costul comparativ de referinta, denumit in continuare CCR, estimeaza un cost ipotetic la care se adauga valoarea riscurilor, in cazul in care autoritatea contractanta ar realiza acest serviciu cu forte si resurse financiare proprii.

Componentele de baza ale CCR sunt:

- a) costul primar de referinta;
- b) neutralitatea competitiva;
- c) riscul transferabil;
- d) riscul retinut.

Costul primar de referinta reprezinta costul de baza al serviciului in cazul solutiei clasice de **achizitii publice**. Costul primar de referinta include toate cheltuielile de capital, costurile directe si indirecte ale efectuării prestatiei pentru o durata egala cu durata concesiunii avuta in vedere.

Neutralitatea competitiva reprezinta totalitatea avantajelor competitive nete ce s-ar putea genera printr-un proiect al autoritatii contractante si care sunt rezultate din natura proprietatii publice. Aceasta componenta permite o cuantificare corecta si echitabila a costurilor reale pentru realizarea serviciului cu resurse private.

Riscul transferabil reprezinta cuantificarea valorica a tuturor riscurilor ce urmeaza sa fie preluate de concesionar.

Riscul retinut reprezintă cuantificarea valorică a tuturor riscurilor ce urmează să fie preluate de autoritatea contractantă.

43

CALCULUL costului primar de referință

Element cheltuielă	Anul 1	Anul 2	Anul 3	Anul 4	Anul 5	Ciclicitate
Calcularea neutralității competitive prin cuantificarea valorii avantajelor nete.	270.000,00	270.000,00	270.000,00	270.000,00	270.000,00	annual
Costuri cu energia consumată	40.000,00	40.000,00	40.000,00	40.000,00	40.000,00	annual
Costuri de întreținere - reparatii - anuale, investiții și modernizări	50.000,00	50.000,00	50.000,00	0,00	0,00	annual
Costuri cu indirectele	36.000,00	36.000,00	36.000,00	31.000,00	31.000,00	annual
Total costuri/plati - inclusiv TVA	396.000,00	396.000,00	396.000,00	341.000,00	341.000,00	annual
Venituri	435.600,00	435.600,00	435.600,00	375.100,00	375.100,00	annual
Costul primar de referință	39.600,00	39.600,00	39.600,00	34.100,00	34.100,00	annual

CALCULUL neutralității competitive

Neutralitatea competitivă elimină avantajele nete competitive care survin în cazul unui proiect al autorității contractante datorită proprietății publice. Aceasta permite o evaluare competentă a eficienței între CCR și costurile sectorului privat prin eliminarea efectelor generate de proprietatea publică, cuantificabile în costuri echivalente. Scopul calculării neutralității competitive este dat de necesitatea eliminării distorsiunilor care apar în alocarea resurselor ca urmare a proprietății directe a autorității contractante.

Neutralitatea competitivă include doar avantajele și dezavantajele care survin într-un proiect public și care nu apar în cazul unei afaceri private. Neutralitatea competitivă nu include diferențele de performanță sau eficiență care apar într-o piață competitivă și ar trebui să fie separate de diferențele în materie de costuri aferente în cele două cazuri: sectorul public și sectorul privat.

Identificarea efectelor proprietatii de stat (avantaje si dezavantaje financiare)	Avantaje: venituri estimate 5 ani	Dezavantaj1 : pierderi suplimentare
		-2.192.300
	2.057.000,00	Dezavantaj 2 : pierderea redeventei -241.153
Stabilirea avantajelor nete	2.057.000,00	-2.433.453
Calcularea neutralitatii competitive prin cuantificarea valorii avantajelor nete.	681.847,00	

CALCULUL - Identificarea si evaluarea riscurilor

In contextul CCR, riscul reflecta potentiale costuri suplimentare peste costul de baza presupus in costul primar de referinta.

Riscurile identificate sunt:

A. Riscuri referitoare la locatie

- Locatia investitiei – amplasarea ei
- Proprietatea locatiei – detinerea terenului si a investitiei in domeniul public/privat al Comunei JEBEL;
- Amplasarea fata de alte entitati si infrastructuri economice necesare unei activitati;
- Amplasarea acesteia in zone protejate din punct de vedere al mediului;

B. Riscuri de constructie - proiectare – vicii ascunse

- Riscul ca elemente constructive ale constructiei de aiba vicii ascunse de executie
- Riscul ca proiectarea sa aiba vicii ascunse, vicii cu efect direct in exploatarea la capacitate maxima/optima a infrastructurii
- Riscul ca solutiile tehnice si functionale (echipamente, circuite, facilitati) sa fie depreciate sau sa se deprecieze rapid

C. Riscuri de finantare a activitatii

- Riscul evolutiei negative a rezultatelor sectorului energetic si a serviciilor publice
- Modificarea costurilor creditarii cu efecte directe in activitatea operatorului
- Riscul de insolvabilitate

- Modificari ale sistemului de impozitare

D. Riscuri aferente cererii, veniturilor, de operare si de intretinere

- Riscul concurential
- Inrautatarea situatiei economice generale
- Schimbari in domeniul energetic si a serviciilor publice
- Riscul suportabilitatii tarifelor minime
- Publicitate adversa
- Riscul scaderii preturilor chiriilor
- Riscul necesitatii efectuarii unor chetuieli de reparatii majore pentru continuarea activitatii
- Riscul defectarii unor echipamente
- Riscul insolvabilitatii rezidentilor
- Riscul necesitatii unor investitii suport
- Riscul litigiilor
- Riscul securitatii bunurilor
- Riscul de asigurare
- Riscul de furnizare a utilitatilor
- Riscul capacitatii de management
- Riscul de cash-flow

E. Riscuri legislative/politice

- Schimbari legislative in domeniul energetic
- Schimbari legislative in domeniul serviciilor publice

F. Riscuri naturale

- Situatii de razboi – conflicte zonale
- Cutremur si alte evenimente naturale
- Terorism
- Forta majora

G. Riscurile etapei de pregatire/atribuire

- Riscul de pregatire
- Opozitia publica fata de proiect
- Pregatirea necorespunzatoare a documentatiei de atribuire
- Semnarea contractului de concesiune

In conformitate cu registrul si inventarul riscurilor, acestea sunt preluate de catre concesionar in proportie de 95%.

10.5. Determinarea structurii preliminare a concesiunii

Tinand cont de elementele identificate pana in prezent:

- Faptul ca toate bunurile puse la dispozitia concesionarului sunt bunuri de retur;
- Faptul ca din previziunile financiare si economice rezulta ca **nu sunt** necesare preluarea unor riscuri financiare de catre concendent prin efectuarea de plati;
- Faptul ca din previziunile financiare si economice rezulta ca este suportabila o redeventa anuala de pana la 2%;
- Faptul ca riscurile sunt preluate de catre concesionar in proportie de 95%;

duc la concluzia ca **solutia potrivă** este: **concesionarea serviciului de iluminat public al Comunei JEBEL este cea a concesionarii conform prevederilor L100/2016, fara plata nici unei sume de bani de catre Comuna JEBEL pentru acoperirea costurilor sau riscurilor in favoarea concesionarului.**

46

10.6. Analiza elementelor prevazute la art 14, alin 3 din HG867/2016

10.

10.7.1. Taxa pe valoarea adaugata

Contractul vizat este un contract de servicii – cu plata unei redevente – regimul fiscal al TVA-ului nu face obiectul analizei.

10.7.2. Costuri suplimentare asociate finalizarii lucrarilor inainte de termenul contractual

Contractul vizat este un contract de delegare– costurile suplimentare asociate finalizarii lucrarilor inainte de termenul contractual nu sunt specifice si nu se pot analiza.

10.7.3. Costul reluarii procedurii de atribuire a contractului de concesiune

Contractul vizat este un contract de delegare – costul reluarii procedurii de atribuire a contractului de concesiune este estimat la cca 20 000 lei – ca fiind costuri directe si indirecte ce intervin datorita alocarii resurselor umane in procesul de atribuire a concesiunii.

10.7.4. Venituri din refinantarea proiectului

Contractul vizat este un contract de delegare– cu plata unei redevente – analiza veniturilor din refinantarea proiectului nu este specifica acestui tip de contract.

10.7.5. Costuri de monitorizare si administrare a proiectului

Contractul vizat este un contract de delegare – cu plata unei redevente – acest aspect presupune existenta unor costuri – sub forma costurilor cu resursele umane din cadrul Comuna JEBEL pentru supervizarea derularii contractului – costuri estimate anual la suma de 1200 lei brut.

10.7.6. Asigurari

Contractul vizat este un contract de delegare – cu plata unei redevente – costurile asigurărilor fiind o cheltuială de exploatare ce revine concesionarului.

10.7.7. Rata de discountare

Rata de discountare utilizată în cadrul calculelor a fost de 4% pentru analiza financiară și de respectiv 4,5% pentru analiza economică. În orice calcul efectuat la elaborarea documentației de atribuire se recomandă păstrarea acestei rate de discountare.

11. Analiza riscului de operare - transferabilitate

Riscurile de operare sunt:

TIPUL DE RISC	EXPLOATARE PRIN CONCESIONARE
- Riscul concurențial	riscul revine în totalitate concesionarului
- Înrautățirea situației economice generale	riscul revine în totalitate concesionarului
- Schimbări în domeniul energetic și al serviciilor publice	riscul revine în totalitate concesionarului
- Riscul suportabilității tarifelor minime	riscul revine în totalitate concesionarului
- Publicitate adversă	riscul revine în totalitate concesionarului
- Riscul necesității efectuării unor cheltuieli de reparații majore pentru continuarea activității	riscul revine în totalitate concesionarului
- Riscul defectării unor echipamente	riscul revine în totalitate concesionarului
- Riscul necesității unor investiții suport	riscul revine în totalitate concesionarului
- Riscul litigiilor	riscul revine în totalitate concesionarului
- Riscul securității bunurilor	riscul revine în totalitate concesionarului
- Riscul de asigurare	riscul revine în totalitate concesionarului
- Riscul de furnizare a utilitatilor	riscul revine în totalitate concesionarului
- Riscul capacității de management	riscul revine în totalitate concesionarului
- Riscul de cash-flow	riscul revine în totalitate concesionarului

Toate riscurile de operare sunt transferate în sarcina concesionarului, spre avantajul concedentului Comuna JEBEL, în proporție de 100%.

12. Rezultatele studiului de fundamentare a deciziei de concesionare

Rezultatele studiului de fundamentare elaborat sunt urmatoarele:

- Este justificata necesitatea si oportunitatea concesiunii prin delegare a serviciului de iluminat public al Comunei JEBEL.
- Proiectul este realizabil prin concesionarea serviciilor de administrare si operare prin delegare a serviciului de iluminat public al Comunei JEBEL conform prevederilor L100/2016, fara plata nici unei sume de bani de catre Comuna JEBEL acoperirea costurilor sau riscurilor in favoarea concesionarului.
- proiectul raspunde cerintelor si politicilor entitatii contractante – in concordanta cu obiectivele stabilite la realizarea investitiei
- au fost luate in considerare diverse alternative de realizare a proiectului:
- optiunea de a achizitiona conform L98/2016 servicii de administrare si operare prin delegare pe baza de contract – achizitii publice clasice (riscurile nu se transfera la prestator, acestea raman in sarcina achizitorului Comuna JEBEL);
- optiunea de a concesiona serviciile in baza L100/2016 (riscurile se transfera la concesionar in proportie de 95%);
- varianta de realizare a proiectului prin atribuirea unui contract de delegare este mai avantajoasa in raport cu varianta prin care proiectul este prevazut a fi realizat prin atribuirea unui contract de achizitie publica
- proiectul nu beneficiaza de sustinere financiara din partea entitatii contractante Comuna JEBEL.

13. Datele necesare stabilirii concesiunii

13.1. Stabilirea valorii estimate a concesiunii

- In conformitate cu prevederile **ART. 13 din Legea 100/2016**, valoarea unei concesiuni de lucrari sau a unei concesiuni de servicii este cifra totala de afaceri a concesionarului generata pe durata contractului, fara TVA, in schimbul lucrarilor si serviciilor care fac obiectul concesiunii, precum si pentru bunurile accesorii acestor lucrari si servicii.

- În conformitate cu prevederile **ART. 13 din Legea 100/2016** – valoarea estimată se calculează astfel:

(1) Entitatea contractantă calculează valoarea estimată a concesiunii de lucrări sau a concesiunii de servicii utilizând o metodă obiectivă ce trebuie specificată în documentația de atribuire, prin raportare, în special, la următoarele:

- a) valoarea oricărei forme de opțiune sau de prelungire a duratei concesiunii de lucrări sau a concesiunii de servicii;
- b) venitul din achitarea onorariilor și a amenzilor de către utilizatorii lucrărilor/serviciilor, altele decât cele colectate în numele entității contractante;
- c) plățile sau orice avantaje financiare, sub orice formă, efectuate de către entitatea contractantă sau de către orice altă entitate publică în favoarea concesionarului, inclusiv compensația pentru respectarea obligației de serviciu public și subvențiile publice de investiții;
- d) valoarea granturilor sau a oricăror avantaje financiare, sub orice formă, primite de la terți pentru executarea concesiunii de lucrări sau a concesiunii de servicii;
- e) venitul din vânzarea oricăror active care fac parte din concesiunea de lucrări sau din concesiunea de servicii, cu respectarea prevederilor legale referitoare la regimul juridic al bunurilor proprietate publică;
- f) valoarea tuturor bunurilor și serviciilor care sunt puse la dispoziția concesionarului de către entitățile contractante, cu condiția ca acestea să fie necesare pentru executarea lucrărilor sau furnizarea serviciilor;
- g) orice premiu sau plată acordată candidaților/ofertanților.

Elementul 1- durata estimată a concesiunii – 5 ani (+ opțiune maximă de prelungire 2,5 ani)

Elementul 2 – valoarea cifrei de afaceri estimate pe durata celor 5 ani (+ opțiune maximă de prelungire 2,5 ani)

Elementul 3 – valoarea tuturor bunurilor si serviciilor care sunt puse la dispozitia concesionarului de catre entitatile contractante, cu conditia ca acestea sa fie necesare pentru executarea lucrarilor sau furnizarea serviciilor

Element cheltuiala	Anul 1	Anul 2	Anul 3	Anul 4	Anul 5	+Optiune de prelungire – maxim 2,5 ani
Venituri	50.000,00	50.000,00	50.000,00	50.000,00	50.000,00	125.000,00
TOTAL GENERAL	375.000,00					

TOTAL valoare concesiune = 375.000,00 lei

13.2. Procedura recomandata de urmat

In conformitate cu prevederile **ART. 14 din HG 867/2016** "entitatea contractanta determina, pe baza analizei economico-financiare prevazute la art. 13, modul in care proiectul ar trebui realizat: fie printr-o concesiune, fie printr-un contract de achizitie publica."

In urma studiului elaborat, se recomanda ca "proiectul" (delegarea gestiunii sistemului public de iluminata) se se faca **printr-o concesiune** in baza L100.2016.

Totusi, in conformitate cu prevederile **ART. 11 din Legea 100/2016**,

- " (1) Procedurile de atribuire prevazute de prezenta lege se aplica concesiunilor de lucrari sau concesiunilor de servicii a caror valoare, fara TVA, este egala sau mai mare decat pragul valoric de 26.093.012 lei;
- (2) Concesiunile de lucrari sau concesiunile de servicii a caror valoare este mai mica decat pragul valoric prevazut la alin. (1) se atribuie, cu respectarea principiilor generale prevazute la art. 2 alin. (2), in conditiile si potrivit procedurilor reglementate prin normele metodologice de aplicare a prevederilor prezentei legi."

In conformitate cu prevederile **ART. 73 din HG 867/2016**,

- " In cazul prevazut la art. 11 alin. (2) din Lege, entitatea contractanta atribuie contractul de concesiune prin aplicarea procedurii simplificate, conform prezentului paragraf."

Valoarea estimata a concesiunii (maxim 250.000,00 lei in cazul unei durate de 5 ani a concesiunii si de 375.000,00 lei in cazul optiunii de prelungire cu maxim 2,5 ani) face ca procedura recomandata de urmat sa fie – procedura simplificata.

13.3. Durata recomandată a concesiunii

Durata recomandată pentru durata concesiunii este de **5 ani**.

Se poate avea în vedere opțiunea de prelungire (prin acordul partilor) cu maxim 50% din durata inițială a perioadei, adică o durată maximă de **7,5 ani**.

13.4. Valoarea redevenței

Valoarea redevenței se determină de autoritatea administrației publice locale prin luarea în considerare a valorii calculate similar amortizării prin mijloace fixe aflate în proprietatea publică și puse la dispoziție operatorului odată cu încredințarea serviciului/activității de utilități publice și gradul de suportabilitate al populației conform art. 29 alin. (11) din Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Valoarea redevenței este de minim 1000 lei /an .

13.5. Analiza necesității obținerii avizului Consiliului Concurenței

În conformitate cu prevederile OUG nr. 77/2014 privind procedurile naționale din domeniul ajutorului de stat " Art. 52 alin. (2) - Contractele de delegare vor putea fi atribuite direct doar după obținerea avizului Consiliului Concurenței cu privire la respectarea prevederilor specifice din domeniul concurenței și al ajutorului de stat". În condițiile în care prezenta delegare se face prin procedura simplificată, nu este necesar avizul Consiliului Concurenței.